

Sin, hendes og KorpusDK

Sten Vikner & Katrine Rosendal Ehlers

Abstract

We will briefly present our analysis of the four reflexive/non-reflexive types of pronouns in Danish (jf. Vikner 1985 and Ehlers & Vikner 2017), which each have to comply with two conditions: One type of condition on elements with/without *selv* (i.e. *sig/hende* vs. *sig selv/hende selv*), and another type of condition on elements with/without *sig* (i.e. *sig/sig selv* vs. *hende/hende selv*).

We will then show how the difference between the reflexive possessive and the non-reflexive possessives (*sin* vs. *hendes*) fits into this system, and we will examine how compatible our predictions are with data from the Danish national corpus, *KorpusDK*. We assume that *sin* corresponds to both *sig* and *sig selv*, and we argue against the view that there is a difference between *sin* and *sin egen* which corresponds to the difference between *sig* and *sig selv*.

Finally we will discuss the language change that seems to be taking place at the moment, from a situation where *sin* may only have a singular antecedent to the new situation where *sin* may also have a plural antecedent.

Nøgleord: refleksiver, possessive refleksiver, koreference, antecedent, infinitte ledsætninger, KorpusDK, dansk

1. Indledning

Denne artikel vil undersøge det danske reflektivsystem, med særlig fokus på de possessive former, altså på forskellen mellem *sin*, *sit* og *sine* på den ene side og *hendes*, *hans*, *dens*, *dets* og *ens* på den anden. Imidlertid mener vi at denne forskel kun kan undersøges i sammenhæng med resten af det danske reflektivsystem, og afsnit 2 giver derfor først en introduktion til vores analyse af det samlede danske reflektivsystem (jf. Vikner 1985 og Ehlers &

Vikner 2017), inklusive de possessive former i afsnit 2.2. I afsnit 3 sammenholder vi vores forudsigelser vedrørende de possessive former med data fra KorpusDK. Afsnit 4 diskuterer anvendelsen af *sin* med flertalsantecedent, afsnit 5 undersøger om forskellen mellem *sin* og *sin egen* svarer til forskellen mellem *sig* og *sig selv*, og afsnit 6 indeholder konklusionen.

Men først nogle indledende bemærkninger om infinitte sætninger. For Diderichsen (1946) og mange andre er en sætning per definition en finit sætning. Vi vil imidlertid gå ud fra at der også findes infinitte sætninger (som fx Vikner 2014a og Kristensen 2015).

I (1) er alle sætninger, både finite og infinitte sætninger, markeret med []:

- | | | | | | |
|-----|----|---------------------|---------------|---------------|---------------|
| (1) | a. | | [Hun | fotograferede | Rundetårn.] |
| | b. | [Jeg så | [hende | fotograferer | Rundetårn.]] |
| | c. | [Hun lovede mig [| at | fotograferer | Rundetårn.]] |
| | d. | [Det var umuligt [| at | fotograferer | Rundetårn.]] |
| | e. | [Det er moderne [| at | fotograferer | sig selv.]] |
| | f. | * [Vi | fotograferede | sig selv.] | |

Det vi kalder for en infinit ledsætning, betegnes som en “skjult sætning” hos Diderichsen (1946:56) og som en “sekundær prædikation” hos Hansen & Heltoft (2011:596).

Vi mener endvidere at alle sætninger har et subjekt, også de infinitte sætninger i (1)c-e, selvom dette ikke kan høres eller ses. Det er man efter vores mening nødt til at antage i (1)e, fordi man ellers ville blive nødt til at tillade den mulighed at *sig selv* kan optræde uden antecedent. Antagelsen af en sådan mulighed ville være ret uheldig fordi man i princippet så ville forudsige at sætninger som (1)f er mulige i dansk. I (1)f er koreference mellem subjekt og objekt umulig på grund af den morfologiske forskel mellem 1. og 3. person, hvilket forudsiger at (1)f er ugrammatisk, dog kun forudsat at vi antager at *sig selv* skal have en antecedent. Hvis (1)e derimod antages at vise at *sig selv* ikke behøver en antecedent, så mangler vi en forklaring på hvad der er galt med (1)f. Derfor går vi ud fra at *sig selv* altid skal have en antecedent, også i (1)f.

En anden fordel ved antagelsen af et usynligt subjekt i hver af de infinitte ledsætninger (1)c-e er at man kan redegøre for hvad der sker med de to semantiske roller der tilskrives af verbet *fotograferer*: objektet *Rundetårn/sig selv* tilskrives rollen TEMA, og det usynlige subjekt tilskrives rollen AGENS.

Som i Vikner (2014a:175) og andre generative analyser vil vi bruge betegnelsen PRO for dette usynlige subjekt, der altså findes i mange infinitte ledsætninger. Alt efter hvad verbet i matrix-sætningen er, kan PRO være

koreferent med subjektet i matrix-sætningen, (2)a, eller med objektet i matrix-sætningen, (2)b. Hvis verbet i matrix-sætningen hverken tilhører samme gruppe som *love* eller samme gruppe som *overtale*, så kan PRO også have det der kaldes arbitrær reference, (2)c:

(2)	a.	[Hun ₁ lovede mig	[PRO ₁ at fotografere Rundetårn.]]	Subjektskontrol af PRO
	b.	[Hun overtalte mig ₂ til	[PRO ₂ at fotografere Rundetårn.]]	Objektskontrol af PRO
	c.	[Det var umuligt	[PRO _{arb} at fotografere Rundetårn.]]	Arbitrær reference

I resten af artiklen vil vi anvende følgende tre notationer, men kun der hvor de er relevante for vores analyse: kantede parenteser, [], til at afgrænse sætninger, inkl. ledsætninger, PRO til at indikere et usynligt subjekt i en infinit ledsætning, og understregninger til at angive koreferente udtryk. Når et eksempel med understregninger anføres som grammatisk eller ugrammatisk, gælder dette derfor kun den interpretation af sætningen som understregningerne angiver, se fx (14)a nedenfor.

2. Overblik over det danske reflexivsystem

2.1 Første person: mig og mig selv

Hvor der i fx det engelske reflexivsystem “bare” skal gøres en forskel mellem to typer elementer: *her* og *herself*, skal vi i dansk holde rede på op til fire forskellige typer elementer: *sig*, *sig selv*, *hende* og *hende selv*. For at det ikke skal blive for svært, vil vi begynde i den nemme ende, hvor der kun er en distinktion at holde rede på: **±selv**, dvs. forskellen i fx første person mellem *mig selv*, (3), og *mig*, (4) (bemærk at vi i stedet ligeså godt kunne have valgt anden person ental *dig/dig selv*, eller første person flertal *os/os selv*, eller anden person flertal *jer/er selv*):

	Antecedent
(3) a. <u>Jeg</u> skælder altid <u>mig selv</u> ud.	Subjekt (i den mindste sætning ¹)
b. Anne og Bo fortalte <u>mig</u> en historie om <u>mig selv</u> .	Non-subjekt (i den mindste sætning)
c. * <u>Jeg</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>mig selv</u>].	Subjekt uden for infinit sætning
d. * Anne og Bo lovede <u>mig</u> [PRO at hjælpe <u>mig selv</u>].	Non-subjekt uden for infinit sætning
e. * <u>Jeg</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>mig selv</u>].	Subjekt uden for finit sætning
f. * Anne og Bo fortalte <u>mig</u> [at de ville hjælpe <u>mig selv</u>].	Non-subjekt uden for finit sætning
g. * Anne og Bo skældte <u>mig selv</u> ud.	(Ingen antecedent)

1. I et eksempel som [Anne og Bo fortalte Dorthe [at de ville hjælpe mig]] vil den mindste sætning der indeholder *mig* være [at de ville hjælpe mig], hvorimod den mindste sætning der indeholder *Dorthe* vil være [Anne og Bo fortalte Dorthe at de ville hjælpe mig].

- (4) a. * Jeg skælder mig altid ud.
 b. * Anne og Bo fortalte mig en historie om mig.
 c. Jeg overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe mig].
 d. Anne og Bo lovede mig [PRO at hjælpe mig].
 e. Jeg tror [at Anne og Bo vil hjælpe mig].
 f. Anne og Bo fortalte mig [at de ville hjælpe mig].
 g. Anne og Bo skældte mig ud.

(5) **Generaliseringer vedr. *mig* & *mig selv*, (3) og (4):**

- a. *mig selv* (+*selv*) kræver en antecedent, og denne antecedent skal findes i den mindste sætning der indeholder *mig selv* (dens egen sætning), uanset om denne sætning er finit eller ej.
 b. *mig* (-*selv*) må ikke have en antecedent i den mindste sætning der indeholder *mig* (dens egen sætning), uanset om denne sætning er finit eller ej.

(I 4(d) er den mindste sætning der indeholder *mig*, den infinitte indlejrede sætning. I (4)g er den mindste sætning der indeholder *mig*, derimod hele den finitte hovedsætning.)

Hermed har vi taget det første skridt til skemaet for det danske reflexivsystem (som foreslået i Vikner 1985:46 og i Ehlers & Vikner 2017):

(6)	+selv skal have en antecedent i den mindste sætning	-selv må ikke have en antecedent i den mindste sætning
	<i>mig selv, dig selv, os selv, jer selv</i>	<i>mig, dig, os, jer</i>

Denne forskel er helt parallel til de engelske forskelle *myself/me* og *herself/her*.

2.2 Possessiver: *sin* og *hendes*

Lad os nu betragte den anden dimension i det danske reflexivsystem, nemlig det vi vil kalde distinktionen **±sig**, som vi finder den i de possessive pronomener i tredje person, mellem *sin*, (7), og *hendes*, (8). Denne forskel er mindre udbredt end **±selv**, men den findes i alle de skandinaviske sprog og også uden for Skandinavien, fx i latin, selvom den hverken findes i engelsk, tysk eller fransk.

- | | |
|---|--|
| <p>(7) a. <u>Dorthe</u> skælder altid <u>sine</u> børn ud.
 b. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>sine</u> børn.
 c. <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>sine</u> børn].
 d. * Anne og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>sine</u> børn].
 e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>sine</u> børn].
 f. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>sine</u> børn].
 g. * Anne og Bo skældte <u>sine</u> børn ud.</p> | <p style="text-align: center;">Antecedent</p> <p>Subjekt (i den mindste sætning)
 Non-subjekt (i den mindste sætning)
 Subjekt uden for infinit sætning
 Non-subjekt uden for infinit sætn.
 Subjekt uden for finit sætning
 Non-subjekt uden for finit sætning
 (Ingen antecedent)</p> |
|---|--|

- (8) a. * Dorthe skælder altid hendes børn ud.
 b. Anne og Bo fortalte Dorthe en historie om hendes børn.
 c. Dorthe overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe hendes børn].
 d. Anne og Bo lovede Dorthe [PRO at hjælpe hendes børn].
 e. Dorthe tror [at Anne og Bo vil hjælpe hendes børn].
 f. Anne og Bo fortalte Dorthe [at de ville hjælpe hendes børn].
 g. Anne og Bo skældte hendes børn ud.
- (9) **Generaliseringer vedr. *sin* & *hendes*, (7) og (8):**
 a. *sin* (+*sig*) kræver en antecedent, og denne antecedent skal være et subjekt indeholdt i den **mindste finitte sætning** der indeholder *sin*.
 b. *hendes* (-*sig*) må ikke have som antecedent et subjekt indeholdt i den **mindste sætning** der indeholder *hendes*.

(I (7)c er den mindste sætning der indeholder *sine*, den infinitte indlejrede sætning. I (7)a er den mindste sætning der indeholder *sine*, derimod hele den finitte hovedsætning. I både (7)a og (7)c er den mindste finitte sætning der indeholder *sine*, hele den finitte hovedsætning.)

Bemærk asymmetrien mellem “den mindste finitte sætning” i (9)a og “den mindste sætning” i (9)b, som er baseret på at både (7)c og (8)c er mulige. Vi mener altså at denne asymmetri kan beskrives helt præcist, og dermed er vi uenige med Togeby (2004:146), som skriver: “I akkusativ + infinitiv og akkusativ med *at*-infinitiv (§§ 68, 176-177) er det ikke klart hvordan reglen virker”. Hermed har vi taget det andet skridt til skemaet for det danske reflexivsystem:

(10)	
+<i>sig</i> skal have et subjekt som antecedent i den mindste finitte sætning	<i>sin</i>
-<i>sig</i> må ikke have et subjekt som antecedent i den mindste sætning	<i>hans, hendes,</i> <i>dens, dets</i>

Nu kan vi så gå videre og se hvad der sker når man bruger det fulde system med begge distinktioner: **±*sig*** som beskrevet i dette afsnit, og **±*selv*** som beskrevet i det foregående afsnit.

2.3 Tredje person: *sig selv*, *hende selv*, *sig* og *hende*

I afsnit 2.1 behandlede vi én binær distinktion, **±*selv***, altså en forskel mellem to typer elementer: *mig* og *mig selv*. I afsnit 2.2 behandlede vi en anden binær distinktion, **±*sig***, altså også en forskel mellem to typer elementer: *sin* og *hendes*. Nu går vi videre til det fulde system i dansk, hvor begge de

ovennævnte binære distinktioner er relevante, både **±selv** og **±sig**. Det er derfor det fulde system skelner mellem fire typer elementer: *sig selv*, (11), *hende selv*, (12), *sig*, (13), og *hende*, (14).

- | | | Antecedent |
|------|---|-------------------------------------|
| (11) | a. <u>Dorthe</u> skælder altid <u>sig selv</u> ud. | Subjekt (i den mindste sætning) |
| | b. * <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>sig selv</u> . | Non-subjekt (i den mindste sætning) |
| | c. * <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>sig selv</u>]. | Subjekt uden for infinit sætning |
| | d. * <u>Anne</u> og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>sig selv</u>]. | Non-subjekt uden for infinit sætn. |
| | e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>sig selv</u>]. | Subjekt uden for finit sætning |
| | f. * <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>sig selv</u>]. | Non-subjekt uden for finit sætning |
| | g. * <u>Anne</u> og Bo skældte <u>sig selv</u> ud. | (Ingen antecedent) |
| (12) | a. * <u>Dorthe</u> skælder altid <u>hende selv</u> ud. | |
| | b. <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>hende selv</u> . | |
| | c. * <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>hende selv</u>]. | |
| | d. * <u>Anne</u> og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>hende selv</u>]. | |
| | e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>hende selv</u>]. | |
| | f. * <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>hende selv</u>]. | |
| | g. * <u>Anne</u> og Bo skældte <u>hende selv</u> ud. | |
| (13) | a. * <u>Dorthe</u> skælder <u>sig</u> altid ud. | |
| | b. * <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>sig</u> . | |
| | c. <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>sig</u>]. | |
| | d. * <u>Anne</u> og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>sig</u>]. | |
| | e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>sig</u>]. | |
| | f. * <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>sig</u>]. | |
| | g. * <u>Anne</u> og Bo skældte <u>sig</u> ud. | |
| (14) | a. * <u>Dorthe</u> skælder <u>hende</u> altid ud. | |
| | b. * <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>hende</u> . | |
| | c. <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>hende</u>]. | |
| | d. <u>Anne</u> og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>hende</u>]. | |
| | e. <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>hende</u>]. | |
| | f. <u>Anne</u> og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>hende</u>]. | |
| | g. <u>Anne</u> og Bo skældte <u>hende</u> ud. | |
| (15) | Generaliseringer vedr. <i>sig selv</i>, <i>hende selv</i>, <i>sig</i> & <i>hende</i>, (11)-(14): | |
| | a. <i>sig selv</i> (+<i>sig</i>, +<i>selv</i>) kræver en antecedent, og denne antecedent skal ikke alene findes i den mindste sætning der indeholder <i>sig selv</i> , den skal også være et subjekt.
(= forener kravene til <i>mig selv</i> og til <i>sin</i> , (5a) & (9a)) | |
| | b. <i>hende selv</i> (-<i>sig</i>, +<i>selv</i>) kræver en antecedent, og denne antecedent skal findes i den mindste sætning der indeholder <i>hende selv</i> , men den må ikke være et subjekt.
(= forener kravene til <i>mig selv</i> og til <i>hendes</i> , (5a) & (9b)) | |
| | c. <i>sig</i> (+<i>sig</i>, -<i>selv</i>) kræver en antecedent, og denne antecedent skal være et subjekt indeholdt i den mindste finitte sætning der indeholder <i>sig</i> , men <i>sig</i> må ikke have en antecedent indeholdt i den mindste sætning.
(= forener kravene til <i>mig</i> og til <i>sin</i> , (5b) & (9a)) | |
| | d. <i>hende</i> (-<i>sig</i>, -<i>selv</i>) må ikke have en antecedent indeholdt i den mindste sætning der indeholder <i>hende</i> .
(= forener kravene til <i>mig</i> og til <i>hendes</i> , (5b) & (9b)) | |

Der er altså to forskellige typer betingelser i dansk.

- (16) a. \pm *selv* hænger sammen med om elementet skal/kan have en antecedent inden for den mindste sætning: *mig, sig, hende* vs. *mig selv, sig selv, hende selv*.
- b. \pm *sig* hænger sammen med om elementet skal have en antecedent som er et subjekt indeholdt i den mindste finitte sætning, hvilket gælder *sig, sig selv, sin*, eller om elementet ikke må have en antecedent som er et subjekt indeholdt i den mindste sætning, hvilket gælder *hende, hende selv, hendes*.

\pm *selv*-distinktionen er forskellen mellem forskellige spalter/søjler i nedenstående skema, (17).

\pm *sig*-distinktionen er forskellen mellem forskellige linjer/rækker i nedenstående skema, (17).

Begge distinktioner kan sættes ud af spil: \pm *selv* spiller ikke nogen rolle for de possessive pronominer, og \pm *sig* spiller ikke nogen rolle uden for tredje person.

(17)	\pm <i>selv</i> skal have en antecedent i den mindste sætning	\pm <i>selv</i> må ikke have en antecedent i den mindste sætning	<u>Ingen \pm<i>selv</i>-forskel</u> (possessiver)
\pm <i>sig</i> skal have et subjekt som antecedent i den i mindste finitte sætning	<i>sig selv</i>	<i>sig</i>	<i>sin</i>
\pm <i>sig</i> må ikke have et subjekt som antecedent i den mindste sætning	<i>ham selv, hende selv, den selv, det selv, dem selv</i>	<i>ham, hende, den, det, dem</i>	<i>hans, hendes, dens, dets</i>
<u>Ingen \pm<i>sig</i>-forskel</u> (1. & 2. person & deres)	<i>mig selv, dig selv, os selv, jer selv</i>	<i>mig, dig, os, jer</i>	<i>min, din, vores, jeres, deres</i>

Både \pm *selv*- og \pm *selv*-generaliseringerne henviser til “den mindste sætning”, og denne symmetri betyder at der **ikke** er optionalitet *sig/sig selv* nogen steder – forudsat at der er tale om et argument².

Til gengæld er der en asymmetri hvad angår \pm *sig*, idet \pm *sig*-generaliseringen henviser til “den mindste finitte sætning”, hvor \pm *sig*-generaliseringen henviser til “den mindste sætning”. Denne asymmetri resulterer i **optionalitet** *sig/hende* i infinitte ledsætninger, jf. at både (13)c og (14)c er mulige (helt parallelt til optionaliteten *sin/hendes* i infinitte ledsætninger, se (7)c og (8)c).

Vi sagde ovenfor at man som dansktalende skal holde rede på op til fire forskellige typer elementer (*sig, sig selv, hende* og *hende selv*), men som man

2. Dvs. forudsat at det drejer sig om en position hvor *sig/sig selv* kan erstattes med et andet nominalt udtryk. Forholdene omkring *sig* uden argumentstatus er noget anderledes (altså forholdene omkring *sig* i en position hvor *sig* ikke kan erstattes med et andet nominalt udtryk), se Ehlers & Vikner (2017).

kan se her, er situationen faktisk endnu mere kompliceret: Der er hele **ni** forskellige typer/grader af reflexivitet (de ni hvide felter), også selvom den niende type nok ikke udgør den allerstørste udfordring (der er nemlig ingen restriktioner på anvendelsen af *min, din, vores, jeres, deres*).

Ikke desto mindre må denne mangfoldighed være lidt af en udfordring for dem der tilegner sig dansk, men som vist ovenfor er det hele måske ikke helt så kompliceret som man kunne frygte: De **ni** forskellige typer/grader af reflexivitet (de ni hvide felter) kan beskrives med **to binære** distinktioner (de fire grå felter).

3. Data fra KorpusDK vedrørende *sin* og *hendes*

3.1 Metode

Vi vil her præsentere en KorpusDK-baseret undersøgelse af det analysen i (17) forudsiger angående *sin* og *hendes*. En tilsvarende KorpusDK-baseret undersøgelse vedr. *sig* og *sig selv* findes i Ehlers & Vikner (2017), hvorimod vi endnu ikke har undersøgt hverken *hende/hende selv* eller *mig/mig selv*.

Vi har afgrænset undersøgelsen til fire kontekster:

(18)	a.	<i>at</i>		verbum i infinitiv			<i>sin/hendes</i>
				b.			<i>sin/hendes</i>
				c.		præposition	<i>sin/hendes</i>
				d.		præposition	<i>sin/hendes</i>

Sin dækker over alle bøjningsformerne, dvs. *sin, sit* og *sine*. *Hendes* dækker over alle de possessive pronominer i tredje person ental, dvs. *hendes, hans, dens, dets* og *ens*. Vi udelukker tredje person flertal, *deres*, da *sin* på dansk kun bruges med henvisning til ental. Se dog afsnit 4 nedenfor, hvor vi viser at denne restriktion til ental formentlig er ved at forsvinde.

De fire kontekster i (18) er langt fra de eneste der tillader reflexiver, men de er de mest interessante, idet alle indhøstede eksempler indeholder infinitte ledsætninger, hvilket vil sige at de i princippet tillader både eksempler med **lokale** antecedenter (dvs. med en antecedent indeholdt i den mindste sætning der indeholder *sin/hendes*) og eksempler med **ikke-lokale** antecedenter (dvs. med en antecedent uden for den mindste sætning der indeholder *sin/hendes*, men indeholdt i den mindste finitte sætning):

- (19) a. lokal antecedent: [Han vil passe godt på sin hund].
 b. lokal antecedent: Jeg overtalte ham₂ til [PRO₂ at passe godt på sin hund].
 c. ikke-lokal antecedent: Han overtalte mig₂ til [PRO₂ at passe godt på sin hund].
 d. ingen subjektsantecedent: *Du overtalte mig₂ til [PRO₂ at passe godt på sin hund].
 e. ingen subjektsantecedent: *Jeg₁ lovede ham [PRO₁ at passe godt på sin hund].

(19)d,e viser at *sin* ikke er muligt hvis det ikke har et subjekt som antecedent.

Vi er nødt til at forlange tilstedeværelsen af infinitivmærket *at* i (18)a,c, fordi vi ellers også ville indhøste eksempler uden infinitte ledsætninger (som fx (19)a), hvilket vi gerne vil undgå for at sikre at de statistiske oplysninger om fordelingerne mellem lokale og ikke-lokale læsninger udelukkende er baseret på kontekster hvor hverken den ene eller den anden er udelukket på forhånd. Kravet om tilstedeværelsen af *at* fører desværre til udelukkelse af mange relevante eksempler (inkl. fx *Jeg så [ham passe godt på sin hund]*), men ellers havde vi som sagt også indhøstet eksempler der ville have udelukket en ikke-lokal læsning.

Konstruktionerne med præposition og præsens participium er inspireret af Hvilshøj (2000:29), hvor eksemplerne på ikke-lokale reflexiver alle har formen i (18)d.

For (18)a gav søgningen cirka 13.000 resultater med *sin*, så derfor er tallene i den første søjle i tabellen i (20) kun skønnet, baseret på en optælling og sortering af et randomiseret udsnit på 10 % af sætningerne. Randomiseringen (som blev foretaget ved hjælp af *Python 3.5*) sikrer at udsnittet er nogenlunde repræsentativt for det samlede datasæt.

3.2 Resultater og diskussion

(20) og (21) opsummerer resultaterne af undersøgelsen af henholdsvis *sin* og *hendes* i KorpusDK.

(20)	<i>at</i> - inf. - <i>sin</i> (kun talt 10 % af <i>sin</i>)	præs.part. - <i>sin</i>	<i>at</i> - inf. - P - <i>sin</i>	præs.part. - P - <i>sin</i>
1 ikke-lokal	0,9 % (120)	0 % (0)	2,8 % (38)	31,0 % (99)
2 lokal	99,1 % (12540)	100 % (42)	96,8 % (1317)	69,0 % (220)
3 ingen subjektsantec.	0 % (0)	0 % (0)	0,4 % (5)	0 % (0)
	100 % (12660)	100 % (42)	100 % (1360)	100 % (319)

(21)	<i>at</i> - inf. - <i>hendes</i>	præs.part. - <i>hendes</i>	<i>at</i> - inf. - P - <i>hendes</i>	præs.part. - P - <i>hendes</i>
1 ikke-lokal	3,6 % (72)	12,5 % (2)	4,5 % (24)	8,9 % (4)
2 lokal	5,0 % (100)	6,3 % (1)	5,0 % (27)	0 % (0)
3 ingen subjektsantec.	91,4 % (1820)	81,3 % (13)	90,5 % (485)	91,1 % (41)
	100 % (1992)	100 % (16)	100 % (536)	100 % (45)

Tabellerne er organiseret efter de fire sætningskonstruktioner brugt til søgningen, (18). Hver af de fire søjler repræsenterer tallene fra den manuelle sortering af sætningerne for den pågældende konstruktion. Tallene for *sin* og *hendes* præsenteres i hver sin tabel. For både *sin* og *hendes* er rækkerne opdelt i forhold til lokalitet (ikke-lokal, lokal, og manglende subjektsantecedent, se (19)b-e).

I betragtning af at vores analyse forudsiger at række 1 i (20), *sin* med ikke-lokal antecedent, vil indeholde mange eksempler, er den relative hyppighed temmelig lav i de tre første søjler, men dog ikke i den fjerde søjle, præsens participium med præposition. Denne søjle har en langt højere relativ hyppighed af ikke-lokalt *sin* end de tre andre: 31 % mod de tre andre søjlers relative hyppighed mellem 0 % og 3 %. Som søjle to viser, er der ingen tilfælde overhovedet af ikke-lokalt *sin* efter præsens participium uden præposition. Denne mangel kan dog være et rent tilfælde på grund af den lave absolutte hyppighed af denne konstruktion i det hele taget. Her er eksempler på de tre typer:

- (22) a. Så medmindre kunstnerne selv, som Jacob Martin Strid, der fik et farvefirma til [PRO at sponsorere sin sørøverfantasi på den store gavl ved Folkets Park] ...
(KorpusDK, Politiken, 2000)
- b. ---
- c. Lars "hulk og-hyl" Muhl har altid været et totalt overvurderet medieflip, som blot har været dygtig nok til at få nogen til [PRO at betale for sit ingen-forstår-mig-flæb].
(KorpusDK, B.T., 1991)
- d. Arturo Kramer kom stadig nærmere med [guldtænderne blinkende i sin smilende mund].
(KorpusDK, Familie Journalen, 1985)

Række 2 i (20), *sin* med lokal antecedent, har en høj relativ hyppighed i alle fire grammatiske konstruktioner, som også forudsagt af vores analyse. Her er eksempler på de fire typer:

- (23) a. Valeria Solanas ønskede [PRO at udnytte sine 15 minutter til det yderste] ...
(KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998)
- b. Et billede viser [general de Gaulle ledende sine sejrige tropper i land], hvor Makien allerede har gjort kål på den tyske modstand.
(KorpusDK, Politiken, 2000)
- c. ... at Mike Tyson havde udviklet sig til en éndimensionel bokser, der ikke var i stand til [PRO at afvige fra sin egen fastsatte kurs] ... (KorpusDK, Dagbladet Aktuelt, 1997)
- d. Ofte oplever man [ham filosoferende i sit glasbur] - og helst med en sæk trukket ned over hovedet.
(KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998)

Række 3 i (20), *sin* der ikke er koreferent med et subjekt indeholdt i den mindste finitte sætning, burde ifølge vores analyse være tom. Der er dog 5 tilfælde af denne konstruktion i tredje søjle, svarende til en relativ hyppighed på 0,4 %. I alle tilfælde er antecedenten et objekt, hvilket ellers ikke er tilladt, se (7)d ovenfor:

- (24) a. De udstilles i øjeblikket i New York på en endnu større Matisse udstilling, som Louvre Pompidou-centeret ikke har råd til [PRO at overtage i sin helhed].
(KorpusDK, Information, 1992)
- b. [Svaret fra Radioens Chefredaktion har jeg næppe ret til at referere i sin helhed], men jeg kan oplyse, at grunden til nedlæggelsen af klassisk morgen er radioens ønske om større musikfaglighed i præsentationen af den klassiske musik"
(KorpusDK, Politiken, 2001)
- c. I år er det efterhånden længe siden, at hele verden lærte ham [PRO at kende under sit kælenavn, "Tiger"], og nøjagtig et år siden, at han som den yngste nogensinde vandt Masters-turneringen med en rekordstor margin og en samlet turneringsrekord i 18 under par.
(KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998)
- d. "[...]" gentog Tyge, rodede i skuffen og fandt en kuglepen, som han vellystigt begyndte [PRO at skille i sine bestanddele].
(KorpusDK, *Virtuosen*, 1992)
- e. Iggy Pop har prøvet sig selv af på alle måder, men har mirakuløst nok overlevet, og [PRO at dømmes efter sin sidste lp, "Brick By Brick", som kom tidligere på året], i bedre form end nogen sinde.
(KorpusDK, Berlingske Tidende, 1990)

(24)a,b viser samme mønster. I begge tilfælde er *sin* en del af *i sin helhed*, der ifølge *Den Danske Ordbog* (DDO) udgør en fast vending, og vi vælger derfor ikke at betragte (24)a,b som egentlige modeksempler. (24)c-e er derimod rigtige modeksempler, også selvom de ikke er helt velformede i vores ører.

Som forudsagt af vores analyse indeholder række 1 i (21), ikke-lokalt *hendes*, eksempler på denne konstruktion i alle fire søjler, med en relativ hyppighed mellem 3,6 og 12,5 %. Her er eksempler på de fire typer:

- (25) a. Gielgud fik et af de traditionsrige teatre på West Ends Shaft[e]sbury Avenue omdøbt til [PRO at bære hans navn].
(KorpusDK, Politiken, 2000)
- b. Hun sad omgivet af kiste efter kiste [PRO indeholdende hendes udstyr] og foran et bjerg af gaver.
(KorpusDK, fyldepennen.dk, intet årstal)
- c. Fyrst Gaimar bød normannerne fyrstelige summer for [PRO at blive i hans hær] og forsvare Salerno mod muslimerne og andet røverpak. (KorpusDK, skønlitteratur, 1986)
- d. Forsigtigt, og med [sit hjerte dunkende imod hans hage], gik han i grotten.
(KorpusDK, fyldepennen.dk, intet årstal)

Række 2 i (21), lokalt *hendes*, er problematisk i forhold til vores analyse, idet analysen forudsiger at denne række er tom, hvilket ikke er tilfældet. Den relative hyppighed i de fire søjler ligger mellem 0 og 6,3 %. Disse tal er ikke så forskellige igen fra tallene for ikke-lokalt *hendes* i række 1 i samme tabel. I absolutte tal finder vi bl.a. 100 eksempler på lokalt *hendes* i første søjle. Den hyppighed af lokalt *hendes* er dog stadig meget lavere end hyppigheden for lokalt *sin*, (100 vs. 12540) og det ville være svært, på baggrund af vores data, at beskrive valget mellem lokalt bundet *hendes* og *sin* som optionalitet eller fri variation – i modsætningen til forholdet mellem ikke-lokalt *hendes* og ikke-lokalt *sin*, hvor vi forudsiger optionalitet, og hvor tallene er meget tættere på hinanden, (120 vs. 72).

Her er eksemplerne på de tre typer i række 2 i (21):

- (26) a. Der var en gang en pige her for [PRO at aflevere hendes bil].
(KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998)
- b. ... og da ertertiens lov heller ikke her på bjerget var ophævet, forlod den overlæssede vogn sin ejermand og trillede adstadigt og i et roligt tempo lige så stille ned ad bjerget igen, [PRO efterladende dens tykke ejermand næsten oppe ved målet].
(KorpusDK, fyldepennen.dk, intet årstal)
- c. Jeg kiggede på Ben-Ban-Doo og han fortsatte med [PRO at fortælle om hans færden på kirkegården].
(KorpusDK, fyldepennen.dk, intet årstal)
- d. ---

Jensen (2009: 15-16) dokumenterer en meget høj anvendelse af *hendes* med lokal antecedent i Vinderup og Odder inden for de seneste 40 år, ligesom han finder signifikante stigninger i anvendelsen af *hendes* med lokal antecedent i København og i Næstved inden for de seneste 40 år. Hertil kommer at ifølge Jul Nielsen (1986) og Hagedorn & Jørgensen (2009) har mange jyske dialekter konsekvent lokalt anvendt *hendes* og i nogen tilfælde også et *sin* der kan bruges uden subjektsantecedent. Det er derfor ikke umuligt at de tilfælde vi og Jensen finder i korpusdata, repræsenterer dialektal variation eller i det mindste dialektpåvirkning. Spørgsmålet er så om der er en tilsvarende højere end forventet anvendelse af *hende* med lokal antecedent (altså om man parallelt med (26)a også finder *Der var en gang en pige her for [PRO at aflevere et billede af hende selv]*), hvilket vi langt fra er sikre på, men desværre har vi endnu ikke optalt data der kan sige noget om det.

Række 3 i (21), *hendes* der ikke er koreferent med et subjekt indeholdt i den mindste finitte sætning, udgør det store flertal af *hendes*-eksemplerne i KorpusDK, mellem 81,3 og 91,4 % på tværs af søjlerne. Dette er helt i

overensstemmelse med vores analyse, idet *hendes* i modsætning til *sin* ikke er tvunget til at have en subjektsantecedent indenfor den finite sætning. Her er eksempler på de fire typer:

- (27) a. Det er vigtigt [PRO at afklare hendes økonomiske forhold].
(KorpusDK, Søndags-B.T., 1989)
- b. Hvem kerede sig om, hvorvidt der nogen sinde kom en fuldgod roman, [PRO bærende hans navn øverst].
(KorpusDK, skønlitteratur, 1985)
- c. Klubbens topscorer er venstre back Oleg Lvov, og meget kommer til [PRO at afhænge af hans spillehumør].
(KorpusDK, Dagbladet Aktuelt, 1997)
- d. [PRO Balancerende på hans øjenlåg] slipper jeg det hele...
(KorpusDK, skønlitteratur, 1992)

På trods af den uventet høje forekomst af lokalt *hendes* mener vi at vores analyse, (17), beskriver de undersøgte data ganske godt. Som forudsagt af analysen, finder vi at *sin* både kan optræde lokalt og ikke-lokalt, og at der er optionalitet i valget mellem ikke-lokalt *sin* og ikke-lokalt *hendes*. Den samme optionalitet mener vi ikke at kunne dokumentere i valget mellem lokalt *sin* og lokalt *hendes*, hvor *sin* i langt størstedelen af tilfældene er den foretrukne form.

4. *sin* med flertalsantecedent

Dansk skiller sig ud fra norsk og svensk ved at det refleksive possessive *sin/sit/sine* ikke kan have en flertalsantecedent (norske og svenske eksempler fra Hulthén 1944:117):

- (28) a. *De elsker sit barn. (dansk)
b. De elsker sit barn. (norsk)
c. De älskar sitt barn. (svensk)
- (29) a. * Alle bar de hjembygden i sine hjerter. (dansk)
b. Alle bar de hjembygden i sine hjerter. (norsk)
c. Alla bar de hembygden i sina hjärtan. (svensk)

Når Ludvig Holberg (1684-1754) bruger *sin/sit/sine* med en flertalsantecedent, bliver det normalt set som en “norvagisme”, fx hos Skautrup (1953: 28, 37):

- (30) Ved det samme lærer de at kiende sine egne og andres Fejl hvilket ikke andet end være meget nyttigt. (1731, Ludvig Holberg: *Hexerie eller Blind Allarm*, II.2)

Alligevel ser der ud til at dukke flere og flere eksempler op i moderne dansk hvor *sin/sit/sine* refererer til en flertalsantecedent, og netop det er emnet for Katrine Rosendal Ehlers' igangværende ph.d.-projekt (Ehlers u. forb.).

Følgende eksempler er næsten alle fra KorpusDK (og vi finder dem temmelig uacceptable):

- (31) a. Hertil kommer produktionsafgiftsfondene, [der har sine indtægter fra afgift på kvæg, svin, høns, heste, kartofler, kaniner etc.] (KorpusDK, Det fri Aktuelt, 1990)
 b. [Selv om begge parter baserede sine beregninger på forslaget gennemførelse], ville ingen spille ud med et konkret krav. (KorpusDK, Det fri Aktuelt, 1990)
 c. Jeg er sikker på, at der er mange fædre, [som gerne vil have sine børn boende hos sig]. (KorpusDK, Ekstra Bladet, 1988)
 d. Tænk hvor mange gange det er lykkedes socialdemokraterne at få det borgerlige Danmark til [PRO at finansiere sine velfærdsstatsideer]. (KorpusDK, Berlingske Tidende, 1990)
- (32) a. Her sætter containerskibe sit store præg på den årlige opgørelse med 81 skibe. (KorpusDK, Jyllands-Posten, 2000)
 b. [Når teenagere tænder sin første cigaret] ... (Radioavis, DR P1, 03.02.2010, 18:05)

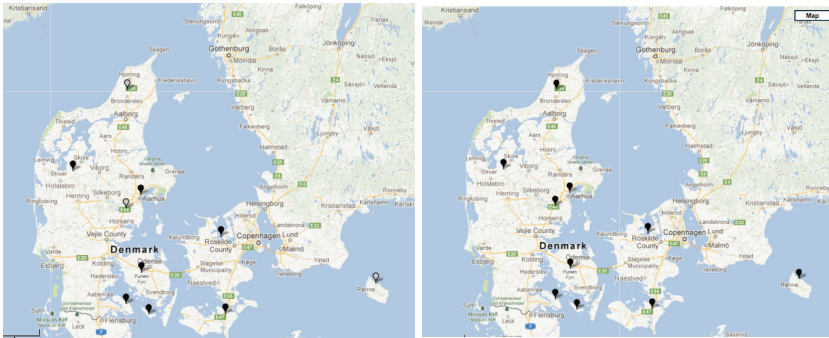
Vi har konsulteret op imod 100 personer med dansk som modersmål, og de er alle enige med os i at selvom alle eksempler i (31) og (32) er uacceptable, så er (32)a-b mere uacceptable end (31)a-d. På samme måde bliver (28)a bedømt som mere uacceptabel end (29)a. Med andre ord ser det ud til at være endnu mere umuligt for *sin/sit* (i ental) at have en flertalsantecedent, end det er for *sine* (i flertal) at have en flertalsantecedent.

Vi inviterer vores læsere til selv at se om de finder (33)b bedre eller dårligere end (34)b:

- (33) a. Forældrene var kede af [PRO ikke at have tid nok til deres børn].
 b. *Forældrene var kede af [PRO ikke at have tid nok til sine børn].
- (34) a. Forældrene var kede af [PRO ikke at have tid nok til deres barn].
 b. *Forældrene var kede af [PRO ikke at have tid nok til sit barn].

Denne type eksempler blev testet i DanDiaSyn, og (33)b blev bedømt en lille smule mere positivt end (34)b:

- (35) a. Forældrene var kede af ikke at have tid nok til sine børn = (33)b
 b. Forældrene var kede af ikke at have tid nok til sit barn = (34)b



(□ hvid = acceptabel, ■ grå = medium, ■ sort = ikke acceptabel) (Kilde: Lundquist 2014:528-529)

Man finder også *sin/sit/sine* med flertalsantecedenter i de forskellige korpora, og med højere frekvens i LANCHART's talesprogskorpus (og med svagt stigende frekvens i de skriftlige korpora):

(36)	Korpus90	Korpus2000	LANCHART (Jensen 2009:7)
Samlet antal <i>sin/sit/sine</i>	92877	81818	1247
antal <i>sin/sit/sine</i> med flertalsantecedent	~500	~700	45
Procentdel med flertalsantecedent	0,54 %	0,86 %	3,61 %

5. *sin* vs. *sin egen*

Ifølge Hansen & Heltoft (2011:593) er der en parallel mellem forskellen *sig/sig selv* og forskellen *sin/sin egen*, således at *sin* ikke kan have en lokal antecedent i eksempler af typen (37)c:

- (37) a. Man kan ikke høre talerens stemme.
 b. Man kan ikke høre sin egen stemme.
 c. *Man kan ikke høre sin stemme. (Hansen & Heltofts (2011:593) bedømmelse)

Vi finder imidlertid (37)c fuldt acceptabel, jf. også følgende eksempel fra KorpusDK som er næsten parallelt med (37)c (se endvidere (23) ovenfor):

- (38) Den bløde sne, der endnu ligger tilbage efter nattens snevejr, gør at man slet ikke kan høre sine skridt på de hvide skovstier. (KorpusDK, fyldepennen.dk, intet årstal)

Vi er med andre ord enige med Risager (1973:20, n1) og Julien (2015: 6-7) i at forholdet mellem *sin* og *sin egen* ikke er parallelt til forholdet mellem *sig* og *sig selv*.

Dette understøttes også af de meget forskellige frekvenser af disse udtryk i KorpusDK. Som det ses i (39), bliver forholdet mellem *sin* med lokal antecedent og *sin* med ikke-lokal antecedent i en given søjle helt genspejlet af forholdet mellem *sin egen* med lokal antecedent og *sin egen* med ikke-lokal antecedent i samme søjle. Det ser således ud til at lokalitet ikke spiller nogen rolle for forskellen mellem *sin* og *sin egen*.

(39)	<i>at</i> - inf. - <i>sin (egen)</i> (kun talt 10 %)	præs.part. - <i>sin (egen)</i>	<i>at</i> - inf. - P - <i>sin (egen)</i>	præs.part. - P - <i>sin (egen)</i>
<i>sin egen</i>				
1 ikke-lokal	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	20 % (1)
2 lokal	100 % (1310)	100 % (2)	100 % (163)	80 % (4)
	100 % (1310)	100 % (2)	100 % (163)	100 % (5)
<i>sin</i>				
3 ikke-lokal	1,1 % (120)	0 % (0)	3,2 % (38)	31,2 % (98)
4 lokal	98,9 % (11230)	100 % (40)	96,8 % (1154)	68,8 % (216)
	100 % (11350)	100 % (40)	100 % (1192)	100 % (314)

I (40), fra Ehlers & Vikner (2017), kan man derimod tydeligt se at forholdet mellem *sig* med lokal antecedent og *sig* med ikke-lokal antecedent i en given søjle på ingen måde genspejles af forholdet mellem *sig selv* med lokal antecedent og *sig selv* med ikke-lokal antecedent i samme søjle. Det ser således ud til at lokalitet spiller en helt afgørende rolle for forskellen mellem *sig* og *sig selv*.

(40)	<i>at</i> - inf. - <i>sig (selv)</i> (kun talt 10 %)	præs.part. - <i>sig (selv)</i>	<i>at</i> - inf. - P - <i>sig (selv)</i>	præs.part. - P - <i>sig (selv)</i>
<i>sig selv, +arg</i>				
1 ikke-lokal	0 % (0)	0 % (0)	0,6 % (2)	0 % (0)
2 lokal	100 % (2410)	100 % (12)	99,4 % (345)	100 % (5)
	100 % (2410)	100 % (12)	100 % (347)	100 % (5)
<i>sig, +arg</i>				
3 ikke-lokal	96,3 % (260)	100 % (3)	96,2 % (75)	100 % (119)
4 lokal	3,7 % (10)	0 % (0)	3,8 % (3)	0 % (0)
	100 % (270)	100 % (3)	100 % (78)	100 % (119)

Vi konkluderer derfor at man ikke kan sige at *sin egen* og *sin* har samme krav om forskellig distribution som *sig selv* og *sig* har, og at det er mere realistisk at betragte *sin egen* som en emfatisk version af *sin* frem for at betragte det som et helt andet element. Modsat mener vi at tallene understøtter vores analyse af *sig selv* og *sig*, nemlig at disse to er helt forskellige elementer med forskellige krav til distribution, og at *sig selv* ikke bare er en emfatisk version af *sig*.

6. Konklusion

Som nævnt i indledningen antager vi at der findes både finitte og infinitte sætninger, og at alle sætninger har et subjekt. Ved hjælp af bl.a. disse antagelser kan vi opstille følgende stringente system af generaliseringer for refleksiver og andre pronominer i dansk (gentaget fra (17) og fra Ehlers & Vikner 2017):

(41)	<u>+selv</u> skal have en antecedent i den mindste sætning	<u>-selv</u> må ikke have en antecedent i den mindste sætning	<u>Ingen ±selv-forskel</u> (possessiver)
<u>+sig</u> skal have et subjekt som antecedent i den mindste finitte sætning	<i>sig selv</i>	<i>sig</i>	<i>sin</i>
<u>-sig</u> må ikke have et subjekt som antecedent i den mindste sætning	<i>ham selv, hende selv, den selv, det selv, dem selv</i>	<i>ham, hende, den, det, dem</i>	<i>hans, hendes, dens, dets</i>
<u>Ingen ±sig-forskel</u> (1. & 2. person & deres)	<i>mig selv, dig selv, os selv, jer selv</i>	<i>mig, dig, os, jer</i>	<i>min, din, vores, jeres, deres</i>

Et element i en celle skal rette sig efter to generaliseringer, både den der står øverst i samme spalte, og den der står længst til venstre i samme linje. For *sig* gælder det således at det ikke må have nogen antecedent i den mindste sætning (kravet til elementer der er -selv), men også at det skal have et subjekt indeholdt i den mindste finitte sætning som antecedent (kravet til elementer der er +sig). Dette er kun muligt hvis den mindste sætning der indeholder *sig*, ikke er finit, idet “den mindste sætning” og “den mindste finitte sætning” så vil referere til to forskellige sætninger (se også afsnit 2.3). For *sig selv* gælder det derimod at det skal have en antecedent i den mindste sætning (kravet til elementer der er +selv), og at det skal have et subjekt indeholdt i den mindste finitte sætning som antecedent (kravet til elementer

der er **+sig**). Resultatet er at antecedenten for *sig selv* skal være subjektet i den mindste sætning der indeholder *sig selv*.

Hvor *sig* og *sig selv* således enten skal have eller ikke må have en antecedent i den mindste sætning, er der intet sådant krav til *sin*. Idet *sin* hverken er **+selv** eller **-selv**, som vist i (41) og som argumenteret i afsnit 5, skal *sin* udelukkende overholde kravet til elementer der er **+sig**, altså at det skal have et subjekt indeholdt i den mindste finitte sætning som antecedent, hvilket som vist tillader både en lokal og en ikke-lokal antecedent.

Som man kan se, passer vores analyses forudsigelser slet ikke så dårligt på data for *sin* og *hendes* i KorpusDK, i og med at der i de fleste af de tilfælde som analysen ikke forventer, findes forholdsvis få eksempler. Der er dog en relativt klar undtagelse, nemlig anvendelsen af det possessive *hendes* med lokal antecedent.

KorpusDK siger selvfølgelig kun noget om det skrevne sprog, og der ser klart ud til at være mere variation i det talte sprog (både aldersmæssigt og regionalt), men ikke desto mindre håber vi i denne artikel³ at have præsenteret en sammenhængende analyse som også en sådan variation kan beskrives ud fra.

3. Tak til to anonyme fagfællebedømmere, til Eva Engels, Henrik Jørgensen, Karen Margrethe Pedersen og Carl Vikner, og til publikum ved MUDES 16 i Aarhus og ved Grammatiknetværkets konference i København (begge i oktober 2016), til redaktørerne af dette nummer af *Ny forskning i grammatik* og ikke mindst til de studerende i Sten Vikners kurser om komparativ syntaks. Katrine Rosendal Ehlers' del af denne forskning var led i hendes igangværende ph.d.-projekt med den foreløbige titel "*Sig*" vs. "*dem*", "*sin*" vs. "*deres*" – *Number sensitive reflexive pronouns and language change in Danish*. Sten Vikners del af denne forskning var en del af to forskningsprojekter ved Aarhus Universitet, finansieret af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation: *Objektspositioner – komparativ syntaks i et tværeteoretisk perspektiv* og *Ligheder og forskelle mellem sætninger og nominalgrupper – sammenlignende syntaks på tværs af teoretiske tilgange*.

Henvisning

- Brandt, S. (2008): Reflexivity and effectonality in Danish. *Acta Linguistica Hafniensia* 40, 45-109.
- Diderichsen, P. (1939): Om Pronominerne sig og sin. *Acta Philologica Scandinavica* 13, 1-95.
- Diderichsen, P. (1946): *Elementær Dansk Grammatik*. København: Gyldendal. 3. udgave 1962, Genoptrykt 1984.
- Ehlers, K. R. (under forberedelse): “Sig” vs. “dem”, “sin” vs. “deres” – *Number sensitive reflexive pronouns and language change in Danish*. Ph.d.-projekt, Aarhus Universitet.
- Ehlers, K. R. & Vikner, S. (2017): *sig, sig selv* og KorpusDK – hvorfor det er svært både *at skælde sig ud* og *at skille sig selv ud*. Under udgivelse i *MUDS 16-16. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*. Aarhus Universitet. <www.hum.au.dk/engelsk/engsv/papers/ehle17a.pdf> (lokaliseret 11.04.2017)
- Hagedorn, K. T. & Jørgensen, H. (2009): The status of the pronoun *sin* in Western Jutland. Ms. Aarhus Universitet.
- Hansen, E. & Heltoft, L. (2011): *Grammatik over det Danske Sprog*. København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.
- Hellan, L. (1988): *Anaphora in Norwegian and the Theory of Grammar*. Foris: Dordrecht.
- Holmberg, A. (1984): On Certain Clitic-like Elements in Swedish. *Working Papers in Scandinavian Syntax* 13.
- Hulthén, L. (1944): *Studier i jämförande nordisk syntax*, part I, Göteborg Högskolas Årsskrift 50.3. Göteborg: Elanders Bogtryckeri.
- Hvilshøj, U. (1998): Refleksivitet i dansk: Sig og sig selv i et typologisk perspektiv, speciale, Institut for Almen og Anvendt Sprogvidenskab, Københavns Universitet.
- Hvilshøj, U. (2000): Om *sig* og *sig selv*. *NyS – Nydanske Studier & Almen kommunikationsteori* 26+27, 11-34. <www.nys.dk/article/view/13408/11414> (lokaliseret 11.04.2017)
- Jensen, T. J. (2009): Refleksivt anvendte pronominer i moderne dansk. *Ny forskning i grammatik* 16, 131-151.
- Julien, M. (2015): Microvariation in Norwegian long distance binding. *Working Papers in Scandinavian Syntax* 94, 1-35.
- Kristensen, S. A. (2015): Infinitte ledsætninger. I: *MUDS 15-15. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*. Hansen, I. S. & Hougaard, T. T. (red.). Aarhus Universitet, 197-216.
- Lundquist, B. (2014): Number sensitive anaphors, and short distance

- pronouns. *Nordic Atlas of Linguistic Structures (NALS) Journal* 1, 527-534. <www.tekstlab.uio.no/nals#/chapter/51> (lokaliseret 11.04.2017)
- Nielsen, B. Jul (1986): Om pronominet sin i jysk. *Danske folkemaal* 28, 41 -101.
- Risager, K. (1973): Hvor kommer 'selv' fra?. Manuskript, Københavns Universitet.
- Skautrup, P. (1953): *Det Danske Sprogs Historie III* (1700-1870). København: Gyldendal.
- Togebye, O. (2004): *Fungerer denne sætning? – Funktionel dansk sproglære*. København: Gads Forlag.
- Vikner, S. (1985): Parameters of Binder and of Binding Category in Danish. *Working Papers in Scandinavian Syntax* 23. <www.hum.au.dk/engelsk/engsv/papers/vikn85a.pdf> (lokaliseret 11.04.2017)
- Vikner, S. (1986): Parameters of Binding in Danish and English, speciale, Institut for Engelsk, Københavns Universitet.
- Vikner, S. (2014a): Kan en konstituent være både subjekt og objekt på samme tid? – om indlejrede infinitivsætninger på dansk. I: *Problemer og perspektiver i dansk syntaks – med Kristian Mikkelsen som anledning*. Togebye, O., Vikner, S. & Jørgensen, H. (red.). Odense: Syddansk Universitetsforlag, Universitets-Jubilæets danske Samfund, 171-191. <www.hum.au.dk/engelsk/engsv/papers/vikn14a.pdf> (lokaliseret 11.04.2017)
- Vikner, S. (2014b): Possessorens status inden for nominalgruppen. *Ny forskning i Grammatik* 21, 193-211. <www.hum.au.dk/engelsk/engsv/papers/vikn14b.pdf> (lokaliseret 11.04.2017)